

Litteraturnotiser

Danmark

Alrø, Helle (ed.): *Organisationsudvikling gennem dialog*. Aalborg, Aalborg Universitetsforlag, 1997, 243 p., ISBN 87-7307-536-1, (Interpersonel kommunikation i organisationer; 1). (Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation).

En samling artikler der har kommunikation som et omdrejningspunkt for forståelsen af organisation og organisationsudvikling med særlig vægt på dialogens muligheder som udviklingsredskab. Desuden er det et gennemgående træk for artiklerne, at de teoretiske diskussioner føres i nær tilknytning til empiriske eksempler. Indeholder følgende artikler: *Organisationens dialogiske rum* (Benedicte Madsen), *Dialogiske konsulentmetoder: som støtte for organisationsdannelse og -vedligeholdelse* (Søren Willert), *Medarbejderudviklingssamtalen som dialog* (Eva Hultengren), *Guldgraverens fire veje: om produktive dialoger* (Marianne Kristiansen og Jørgen Bloch-Poulsen), *Kommunikationstræning som organisationsudvikling* (Katrine Schumann), *"Det man siger er man selv?": om interpersonel psykodynamik i organisationskommunikation* (Poul Nørgård Dahl), *Disciplin eller dialog* (Helle Alrø).

Alrø, Helle (ed.); Dirckinck-Holmfeld, Lone (ed.): *Videoobservation*. Aalborg, Aalborg Universitetsforlag, 1997, 121 p., ISBN 87-7307-546-9,

(Interpersonel kommunikation i organisationer; 3). (Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation).

Om videoobservation som metode inden for forskning, undervisning og systemudvikling. Bogens fem artikler diskuterer nogle af de væsentlige metodiske problemstillinger der rejser sig, når dataindsamling og -bearbejdning foregår ved hjælp af video. Indeholder følgende artikler: *Hvad sker der egentlig på gangene?: et kritisk kik på arbejdsplads-video* (Ellen Christiansen), *Ih, hvor det ligner!* (Peter Kofoed), *Video mellem samtale og observation* (Tove Arendt Rasmussen), *Mediet er ikke budskabet: video i observation af interpersonel kommunikation* (Helle Alrø og Marianne Kristiansen), *Video som medium i dialogforskning og organisatorisk læring* (Lone Dirckinck-Holmfeld).

Arildsen, K. (formand); Ahm, Agner; Bluhme, Kate; e.a.: *Betænkning vedrørende samarbejdet mellem retterne og pressen*. København, Statens Information, 1997, 284 p., ISBN 87-601-1384-7, (Betænkning; 1330). (Justitsministeriet).

Udvalgets kommissorium var at overveje: 1) Om det generelt bør tillades, at pressemedarbejdere med henblik på udarbejdelse af referater af retshandlinger – men ikke med henblik på direkte transmission af retshandlingen – får adgang til at anvende båndoptagere under retsmøder; 2) Om der herudover bør åbnes

adgang til, at journalister under et retsmøde kan: tegne i retssalen, fotografere i retssalen, foretage lydtransmission fra retshandlinger, foretage billedtransmissioner fra retshandlinger. Endvidere blev udvalget bedt om at overveje spørgsmålet om dørlukning i forbindelse med pressens muligheder for at dække retshandlinger, reglerne om referat- og navneforbud, udformningen af retslistes, samt spørgsmålet om massemediernes kildebeskyttelse.

Astrup, Christian Boe (ed.): *Film and television – one big happy family?* København, Nordic Council of Ministers, 1997, 141 p., ISBN 92-893-0027-2, (TemaNord; 1997:530), (Media), ISSN 0908-6692. (Nordisk Ministerråd). Note: Norwegian summary, pp. 139-141.

The report describes the creative challenges in the collaboration between film and television, and the structures and practical problems of this collaboration.

Bro, Arne (ed.); Dornonville de la Cour, Gry (ed.); Marker, Regitze (ed.): *TV-uddannelsen: anden årgang*. (København), Den danske Filmskole, 1997, 90 p., (Den danske Filmskole).

Om TV-uddannelsen på Den danske Filmskole. Redaktionen har bedt en række lærere og gæstelærere om at skrive et kortfattet arbejdsnotat fra deres undervisnings- og arbejdsfelter, således at publikum kan få et indblik i de fagområder og begre-

ber, som de studerende møder under deres studietid. Indeholder desuden afsnit om afgangproduktioner og elevportrætter vedr. anden årgangs studerende.

Bruun, Hanne: *Snakkeprogrammet: portræt af en TV-genre*. Århus, Århus Universitet, 1997, 313 p., (Århus Universitet, Institut for Informations- og Medievidenskab). Note: Ph.D.-afhandling. English summary, pp. 289-295.

Afhandlingen tegner et portræt af brugen af snakkeprogrammet i dansk public service TV. Snakkeprogrammet går i daglig tale under diverse fællesbetegnelser såsom talkshows, chat shows, journalistisk underholdning. Som programtype repræsenterer snakkeprogrammet på mange måder en fusion mellem to traditionelt set adskilte programtyper: På den ene side journalistiske magasin- og debatprogrammer, på den anden side tribune-underholdning. Resultatet er programmer, hvis intentioner i forhold til seerne ofte er vanskelige at placere entydigt som enten information eller underholdning.

Forchhammer, Jette: *TV og børnekulturen: en kultursociologisk rapport om færøske børns fritidsaktiviteter efter indførelsen af TV*. Roskilde, Roskilde Universitetscenter, 1997, 382 p., ISBN 87-7349-363-5, (Papirer om faglig formidling, Kommunikation; 44:97). (Roskilde Universitetscenter, Kommunikation).

I 1981 blev der foretaget en kultursociologisk undersøgelse af færøske børns fritidsaktiviteter omkring tidspunktet for indførelse af TV. I 1991/92 blev undersøgelsen gentaget efter de samme metoder og principper, men med en ny gruppe af 8-14 årige børn. Resultaterne fra begge undersøgelser er sammenfattet i denne rapport, der belyser nogle af de centrale spørgsmål i medieforskningen om børn og TV: 1) Hvordan har indførelsen af TV-mediet påvirket børnekulturen? 2) Har TV virket passiviserende på børns andre akti-

viteter? 3) Har TV påvirket børns levevis, sprog, holdninger til kønsroller og erhvervsvalg? 4) Har TV været befordrende for fantasien og stimulerende for viden og nye aktivitetsformer?

Gade, Rune: *Staser: teorier om det fotografiske billedes ontologiske status & det pornografiske tableau*. Århus, Passepartout, 1997, 303 p., ISBN 87-985780-0-6, (Passepartout's særskriftserie). Note: Guldmaldjeafhandling.

Giver en samlet fremstilling af de vigtigste teoridannelser omkring fotografiet som billedtype, og søger via en diskussion af teorierne at problematisere forståelsen af det særegne ved fotografiet. Herunder en gennemgang af det pornografiske fotografi, som i bogen tjener som et forbilledligt eksempel på de receptionsmechanismer fotografiet generelt iværksætter.

Grodal, Torben Kragh: *Moving pictures: a new theory of film genres, feelings, and cognition*. Oxford, Clarendon Press, 1997, 306 p., ISBN 0-19-815941-2.

The book is a bold new theoretical account of the role of emotions and cognition in producing the aesthetics effects of film and television genres. It argues that film genres are mental structures which integrate sensations, emotions, and actions, activating the viewer's body and mind. Using recent developments in neuroscience and cognitive science in combination with narrative theory and film theory the book provides an alternative account to that offered by psychoanalysis explaining identification and the correlation of viewer reaction with specific film genres.

Grunwald, Ebbe; Smistrup, Gert; Veirup, Hans: *Journalistens sprog: med et sprogligt serviceeftersyn*. 2. udg. Århus, Forlaget Ajour, 1997, 146 p., ISBN 87-89235-01-0. (Danmarks Journalisthøjskole).

En gennemgang af hovedprincipperne i det gode journalistiske sprog. Hensigten er at beskrive de sproglige mekanismer i journalistikken, så de kan drøftes, afprøves og læres som en vigtig del af det journalistiske håndværk. Bogen indeholder fire hovedafsnit. I det første diskuterer forfatterne det konfliktfyldte valg mellem kildernes og læsernes sprog. I andet og tredje afsnit gennemgås principperne for et forståeligt og interessevækkende dansk. I sidste afsnit finder man oplysninger, som er nødvendige, når man ønsker at rutinetjekke sit sprog eller gennemføre et større og mere tilbundsående sprogligt serviceeftersyn af sine artikler. Bogen indeholder en større samling sprogeksempler fra dagspressen.

Hvidberg, Lars; Stegelmann, Jakob; Strøm, Palle: *Gotha: kult, kitsch og b-film*. København, Haarder Publishing, 1997, 104 p., ISBN 87-986688-0-3.

Bogen tager udgangspunkt i TV-programmet "Gotha: kult, kitsch og b-film" og byder bl.a. på afsnit om: Gotha Trivi Quiz, gæster i Gotha, dansk Melodi Grand Prix, Gothatesten, et kig bag kulisserne til Gotha, Ed Wood og Gothas b-film encyklopædi.

Kristiansen, Marianne; Bloch-Poulsen, Jørgen: *I mødet er sandheden: en videnskabsteoretisk debatbog om engageret objektivitet*. Aalborg, Aalborg Universitetsforlag, 1997, 123 p., ISBN 87-7307-544-2, (Interpersonel kommunikation i organisationer; 2). (Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation).

Redegør for teorien om interpersonel kommunikation. Rejser bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt produktion af ny videnskabelig erkendelse inden for denne disciplin kan foregå gennem en særlig form for praksis, nemlig interpersonel kommunikationstræning.

Kyndrup, Morten: *Betydning som rum som betydning: en refleksion med Lars von Triers "Breaking the Waves"*. Århus, Århus Universitet, 1997, 32 p., ISBN 87-7725-180-6, (Arbejdsrapporter; 40:97), ISSN 0904-4760. (Århus Universitet, Center for Kulturforskning).

Om rum som betydning ud fra en analyse af Lars von Triers film "Breaking the Waves" (1996).

la Cour, Flemming; Mylius Thomsen, Allan: *Fra Fy og Bi til Far til fire: Fru Alice O'Fredericks*. (København), Lindhardt og Ringhof, 1997, 258 p., ISBN 87-595-0850-7.

På grundlag af samtidige anmeldelser og interviews, samtaler med skuespillere og instruktører som Jørgen Reenberg, Ghita Nørby og Ib Mossin, samt en systematisk gennemgang af alle Alice O'Fredericks' film, tegner forfatterne et portræt af Danmarks første kvindelige filminstruktør.

Lumet, Sidney: *Om at lave film*. (København), Peter Asschenfeldts nye Forlag, 1997, 199 p., ISBN 87-7880-039-0. Note: Transl. by: Poul Malmkjær. Orig. title: Making movies, New York, Alfred A. Knopf, 1995.

Fortæller om arbejdet med at lave film ud fra forfatterens egne erfaringer som filminstruktør.

Michelsen, Ole: *Film skal ses i biografen*. (København), Aschehoug, 1997, 174 p., ISBN 87-11-15078-5.

Fortæller om arbejdet som filmanmelder på TV og det at være handelsrejsende i interviews med de store stjerner og instruktører. Bogen tager læseren med på en lystvandring bag filmverdenens glamourøse kulisser og handler om alt det, man ikke får at høre og se i filmmagasinet "Bogart", men også om kærlighed til film og kærlighed i og til biografen.

Schepelern, Peter: *Lars von Triers elementer: en filminstruktørs arbejde*. København, Munksgaard/Rosinante, 1997, 291 p., ISBN 87-16-16113-0.

Gennemgår Lars von Triers filmproduktion og placerer hans værker i en filmhistorisk og kulturel sammenhæng – både som tegn i tiden og som fænomener der tegner tiden. Bogen bygger bl.a. på samtaler med instruktøren og en række personer, der har arbejdet sammen med ham.

Séférián, Marie-Alice (ed.); Tufté, Birgitte (ed.): *Levende og stille billeder*. København, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 1997, 89 p., ISBN 87-17-06648-4.

Beskriver hvordan man som lærer på forskellige niveauer og i forskellige fag kan arbejde med billeder i undervisningen – f.eks. reportagebilleder, familieportrætter, musikvideoer og malerkunst. Indeholder følgende artikler: *Billeder og tale* (Isabelle Durosseau), *Fotografiet som afsæt for kreativ skrivning* (Marie-Alice Séférián), *Det levende billede: med tv-reklamen og musikvideoen som eksempel* (Birgitte Tufté), *Æstetisk oplevelse i folkeskolen: belyst ved franskundervisningen* (Inge-Lise Zinck).

Stegelmann, Jørgen: *Mine 100 film*. (København), Aschehoug, 1997, 243 p., ISBN 87-11-11198-4.

En præsentation af 100 udvalgte film, nemlig de 100 film som efter forfatterens mening rummer de kvaliteter, som kendetegner filmkunsten når den er rigest. Bogen er illustreret med gamle filmplakater, programmer og instruktørportrætter.

Trolle, Karin (ed.): *Miss Smilla's feeling for snow: the making of a film by Bille August adapted from the novel by Peter Høeg*. London, The Harvill Press, 1997, 225 p., ISBN 1-86046-371-1. Note: Transl. from Danish by: Barbara J. Have-land.

This book represents an attempt to provide some small insight into the process of making a film, Bille August's "Miss Smilla's Feeling for Snow" after the novel by Peter Høeg. The book contains not only the film's

screenplay, but also conversations between Bille August and Peter Høeg, background information on Greenland, an account of filming on location in one of the world's harshest climates, and interviews with cast and crew, including Julia Ormond, Gabriel Byrne and Richard Harris.

Wolstrup, Mogens: *Mulighedens mangfoldighed: om film, medier, kultur og skole*. Vejle, Kroghs Forlag, 1997, 268 p., ISBN 87-7469-983-0.

Bogen søger dels ved at kaste blikket bagud, dels ved at beskrive mulige strategier for fremtiden, at argumentere for en øget opmærksomhed omkring og beskæftigelse med massemedier og deres udtryksformer i filmen, kulturen og i skolen. Bogens tekster er skrevet over en år-række og indeholder analyser, vurderinger og større artikler.

Artiklar

Andersen, Charlotte: "Heldigvis bor vi ikke længere i Claudia Shifferville": kvinden i 90'ernes modefotografi. *Forum 17(1997)4*, ISSN 0905-1341, pp. 40-45.

Redegør for hvordan det klassiske modefotografis feticherende fremstilling af kvinden som ikon og som skønhedsideal går i opløsning i 90'ernes modefotografi.

Gade, Rune: Synets lyst og den moderne "ménage à trois": om seksualitet, jalousi og fotografering. *Kvinder, køn & forskning 6 (1997)4*, ISSN 0907-6182, pp. 5-21. Note: English summary, p. 21.

Hvilke forbindelser er der mellem fotografering, "trekanter" og jalousi? Artiklen forsøger med udgangspunkt i en bestemt type kontaktannoncer fra danske pornoblade at indkredse nye fremtrædelsesformer for den maskuline seksualitet, bl.a. præget af en lystfuld jalousi.

Jerslev, Anne: Øjenfryd og maske-
rade: bryllupsfilm i 90'erne. *Forum*
17(1997)4, ISSN 0905-1341, pp. 20-
23.

Giver en oversigt over bryllupsfilm
i 90'erne. Viser hvordan 90'ernes
bryllupsfilm ikke først og fremmest
skal betragtes som hymner til ægte-
skabet, heteroseksualiteten og evig-
heden, men i lige så høj grad skal
ses som øjenfryd og maskerade, en
glitrende og vidunderlig overflade,
der højst skal tages for det den er.

Johansson, Thomas: Det globala
gymet: manligt och kvinnligt i simu-
lakrafs tidsålder. *Kvinder, køn &
forskning* 6(1997)4, ISSN 0907-
6182, pp. 22-35. Note: English sum-
mary, p. 35.

Beskriver det globale krops- og
skønhedsideal vi møder i masseme-
dierne og i den moderne fitness-
kultur.

Richter Larsen, Lisbeth; Laursen,
Iben Lene: Far går til filmen. *Forum*
17(1997)4, ISSN 0905-1341, pp. 24-
27.

Diskuterer maskulinitet og kønsrol-
ler i en hel bølge af film om fædre
fra begyndelsen af 80'erne og op til
i dag.

Sørensen, Anette Dina: Kønsrepræ-
sentationer og erotisering: strejftog
gennem 40 års reklamebilleder. *Kvinder, køn & forskning* 6 (1997)4,
ISSN 0907-6182, pp. 63-71.

Et strejftog gennem 40 års reklame-
billeder med det formål at under-
søge reklamebranchens kvinde- og
mandebilleder.

Teunissen, José: Før catwalk blev
moderne: modefilmreportagen 1910-
1930. *Forum* 17(1997)4, ISSN 0905-
1341, pp. 34-39. Note: Transl. by:
Ellen Strandgaard.

Om modefilmreportagen 1910-1930.
Redegør for hvordan modeshows
først blev indført efter 1910 under
indflydelse fra filmen. Argumenter
for at modeshows og æstetikken
ved en krop i bevægelse har en nøje
sammenhæng med det dengang nye

filmmedies mulighed for at vise
kroppen i bevægelse.

Finland

Brusila, Riitta: *Realismista fiktion: visuaalisuus ja suomalaiset aika-kauslehdet*. (From realism to fiction: visibility and Finnish magazines.) Tampere, Tampereen yliopisto, 1997, 195 p., ISBN 951-44-4191-5, (Acta Universitatis Tamperensis; 557), ISSN 1455-1616. (University of Tampere). Note: Doctoral dissertation. English summary.

What is current state of Finnish photojournalism in magazines? The author has constructed a model based on the idea of of semiotic sign for the analysis of photographs. The empirical material has been selected from Finnish magazines published in 1994.

Heinonen, Ari: *Sanomalehdistö ja Internet – toiveita, huolia, epätietoisuutta*. (Newspapers and Internet: hopes, worries and uncertainty.) Tampere, Tampereen yliopisto, tiedotusopin laitos, 1997, 74 p., ISBN 951-44-4213-X, (Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksen julkaisu, C; 21). (University of Tampere, Department of Journalism and Mass Communication; Finnish Newspapers Association; Union of Journalists in Finland).

The report looks at attitudes towards Internet among newspaper publishers and editors-in-chief. The research was carried out through a mail survey which was sent to all major newspapers in Finland and through personal interviews with a few editors-in-chief. The research is financed by European Social Fund and Ministry of Education.

Hellsten, Iina: *Metaforien Euroopa: näkökulmia suomalaiseen EU-journalismiin*. (Metaphoric Europe: perspectives to Finnish journalism on European Union.) Tampere, Tampereen yliopisto, 1997, 200 p., ISBN 951-44-4235-0, (Tiedotusopin laitos, julkaisu, A; 90), ISSN 0358-4585.

(University of Tampere, Department of Journalism and Mass Communication).

The author looks at metaphors in Finnish journalism on EU. The empirical material consists of articles and news in Helsingin Sanomat and television programmes on Yleisradio, Finnish Broadcasting Company from years 1992-1994. The author also examines the possibility of alternative journalism in the case of point.

Kanerva, Jukka: *Character, intimacy, and issues in a presidential campaign: a rhetorical analysis of the PresiTentti interview series, Finland*. Jyväskylä, University of Jyväskylä, 1997, 123 p., ISBN 951-34-0960-0, (Jyväskylä studies in communication; 9), ISSN 1238-2183. (University of Jyväskylä, Department of Communication).

The study explores oral politics via a TV interview series in Finnish presidential election campaign in 1994. The programme "PresiTentti" provides the material for the political and conversational analysis.

Kauhanen, Erkki A.: *The river of ink: media epistemology, ontology and imagology in the light of science, pseudoscience and technology material in six major Finnish newspapers in 1990: a discourse analytical study*. Helsinki, University of Helsinki, 1997, 354, 119 p., ISBN 952-90-8789-6. (University of Helsinki). Note: Doctoral dissertation.

The study reports a discourse analysis of the 152 science-related editorials published in 1990 in six major Finnish newspapers. In addition, a volume and profile analysis of all science material in these six newspapers during two weeks in 1989, 1990, and 1991 is presented. The study also looks at the reporting of pseudoscience.

Nieminen, Hannu: *Communication and democracy: Habermas, Williams and the British case*. Helsinki, Finnish Academy of Science and Letters, 1997, 223 p., ISBN 951-41-0824-8, (Suomalaisen tiedeakate

mian toimituksia, Humaniora; 288), ISSN 1239-6982. (Finnish Academy of Science).

The basic question in this study has been: How should the media be organised in order to best promote the realisation of democracy in modern society? Firstly, a theoretical study of the relationship between democracy and communication is done. Secondly, the historical development of this relationship is studied. The works of Jürgen Habermas and Raymond Williams has been selected as the basis for analysis.

Nukari, Matti; Ruohomaa, Erja: *Uusi vanha radio: sen tulevaisuus, tekeminen, tuotteet ja hallinta*. (New old radio: its future, the making of programmes and programme management.) Helsinki, WSOY, 1997, 262 p., ISBN 951-0-21339-X.

The book deals with radio as a product and as business and as a future medium for information distribution. The changes the book looks at are the role of journalists, new programme forms and new service thinking. Digital broadcasting is also discussed.

Piispa, Matti: *Valistus, holhous, suojele: tutkimus alkoholipoliittisesta ja tupakkapoliittisesta mielipideilmastosta*. (Popular education, paternalism, protection: public discourse on alcohol policy and tobacco policy in Finland.) Tampere, Tampereen yliopisto, 1997, 330 p., ISBN 951-44-4215-6, (Acta Universitatis Tamperensis; 564), ISSN 1455-1616. (University of Tampere). Note: Doctoral dissertation. English summary. Based primarily on an analysis of newspaper materials, this study is concerned with the public debate in Finland on alcohol consumption and alcohol policy and on tobacco consumption and tobacco policy: What kind of problems are alcohol consumption and smoking thought to represent, or are they not regarded as problems in the first place? The dissertation consists of four separate research reports and an introduction.

Salo, Merja: *Nautinnon, vaaran ja varoituksen merkit: vertaileva tutkimus Suomessa julkaistun painetun savukemainonnan ja tupakan vastapropagandan kuvista ja kuvasisällöistä vuosina 1870-1996*. (Signs of pleasure, danger and warning: a comparative study of printed images used in cigarette advertising and anti-smoking propaganda in Finland between 1870 and 1996.) Helsinki, Taideteollinen korkeakoulu, 1997, CD-ROM, ISBN 951-558-007-2, (Taideteollisen korkeakoulun julkaisuja, A; 16), ISSN 0782-1832. (University of Art and Design, Helsinki). Note: Doctoral dissertation. CD-ROM. Both Finnish and English edition.

With reference to a corpus of 550 images the study illustrates the vast range of meanings attached to cigarettes and smoking through the use of pictures. The theoretical background lies in the areas of communication studies and semiotics.

Salokangas, Raimo (ed.); Schwoch, James (ed.); Virtapohja, Kalle (ed.): *Writing media histories: Nordic views*. Jyväskylä, University of Jyväskylä, 1997, 181 p., ISBN 951-39-0028-2, (Publications of the Department of Communication, University of Jyväskylä; 17), ISSN 0782-7172. (University of Jyväskylä, Department of Communication).

In the book Nordic and American scholars present their views on research in media histories. Jette Drachmann SYllinge, Raimo Salokangas and Lennart Weibull write about general guidelines, James Schwoch, Anne Marit Myrstad and Mimi White write about television, film and history, and Dag Nordmark and Kalle Virtapohja write about some special cases in point.

Salokannel, Marjut: *Ownership of rights in audiovisual productions: a comparative study*. The Hague, Kluwer Law International, 1997, XIV, 383 p., ISBN 90-411-0415-1. Note: Doctoral dissertation.

In this comparative research, the author looks at the copyright regulations in Europe, new digital mater-

ials as a case in point, and the directives given by European Union. The author compares the situation of audiovisual communication in Northern Europe and elsewhere in Europe.

Suhonen, Pertti (ed.): *Yleinen mielipide 1997*. (Public opinion 1997.) Helsinki, Tammi, 1997, 271 p., ISBN 951-31-0970-4, (Hanki ja jää).

The book deals with public opinion polls in Finland. The first part of the book looks at Finnish values and opinion climate and how opinion polls cover them. Articles are written by Riitta Jallinoja, Jouko Sihvo, Seija Nurmi, Matti Wiberg, Pertti Suhonen ja Sami Borg. The other part of the book consists of results of the public opinion polls with international comparison.

Artiklar

Hellman, Heikki; Sauri, Tuomo: Hybridikanavien nousukausi: kilpailu ja television ohjelmarakenteen muutos Pohjoismaissa 1988-1995. (The rise of hybrid channels: competition and changes in television programme structure in Nordic countries 1988-1995.) *Tiedotustutkimus* 20(1997)2, ISSN 0357-8070, pp. 20-39. Note: English summary.

Examining the shifts in the programme structure of major Nordic TV channels in 1988-1995, the article suggests that "hybrid stations", such as Finland's MTV3, Sweden's TV4, Norway's TV2 and Denmark's TV2, show a distinctly individual profile which comes closer to a public service than a commercial model.

Kantola, Anu: Tarina toisinajattelun turhuudesta: kansallinen juhladokumentti hallinnan tekstinä. (A document as a construction of the Finnishness.) *Tiedotustutkimus* 20 (1997)2, ISSN 0357-8070, pp. 4-18. Note: English summary.

In 1967 Yleisradio produced a documentary on the 50th anniversary of Finland. The dramaturgy of the

documentary is analysed as an example of the construction of the national Finnishness. War, economics and sports are seen as main field for constructing national heroes.

Karttunen, Sari: Pierre Bourdieu valokuvan kimpussa: mikä on Art moyenin anti tämän päivän tutkijalle? (How to read Pierre Bourdieu's "Photography"?) *Tiedotustutkimus* 20(1997)3, ISSN 0357-8070, pp. 11-22. Note: English summary. The author looks at Pierre Bourdieu's work "Un Art moyen" (1965) which was published in English in 1990 by the title "Photography". The author has read the translated version and compares it to the original book. She aims to explain what makes this work so hard to get a grip and what it can give to the study of Finnish photographic art today.

Luostarinen, Heikki: The quiet Finn: national stereotypes, politics and the media in a small country. *Scottish affairs* (1997)20, ISSN 0966-0356, pp. 116-131.

The author discusses how stereotypes concerning the Finnish character were formulated in the building process of the nation, and what has been the political importance and use of those stereotypes. He also pays attention to the Finnish media, to the way they have been constructing the Finnish national identity.

Moring, Tom: "Amerikaniseras" politiken?: medieförändring, väljarmobilitet och nya former för val i samverkan. (Has politics been more American in Finland?: changes in media structure and in elections as explanation.) In: Lindberg, Steve; Mohlin, Yngve (eds.): *Festskrift till Sten Berglund*, Vasa, Åbo Akademi, Samhälls- och vårdvetenskapliga fakulteten, 1997, ISBN 952-12-0026-X, (Pro facultate), ISSN 1239-873X, pp. 77-104.

Villkoren för politiska kampanjer har förändrats under det senaste decenniet. I denna artikel visas att för-

ändringarna i Finland erbjuder förutsättning för en amerikanisering av valkampanjerna.

Nikunen, Kaarina: Parhaan katselujan pauloissa: tuotannolliset paineet ja sukupuolikuvaisto television viihde- ja fiktio-ohjelmissa. (Committed to prime time: the production of entertainment and the representation of gender in Finnish television.) *Tiedotustutkimus* 20(1997)2, ISSN 0357-8070, pp. 72-82. Note: English summary.

What limits and pressures does the idea of prime time audience create for the production and how does it affect the representation of gender? The article is based on a study made for the Finnish Broadcasting Company, Yleisradio in 1996.

Noponen, Sami: Sir Vilin nousu ja tuho: valokuva yhteiskunnallisen julkisuuden osana. (The photograph and discursive formations.) *Tiedotustutkimus* 20(1997)3, ISSN 0357-8070, pp. 58-73. Note: English summary.

The article concentrates on analysing discursive formations in a photograph published in the daily Helsingin Sanomat. The focus is on sexual and racial relationship between the different subjects, and how these are produced by the general positioning of those being photographed.

Paasonen, Susanna: Häät televisiossa, televisio häissä: speaktaakeleita yksityisen ja julkisen rajamailta. (Weddings on television and television in weddings.) *Tiedotustutkimus* 20(1997) 2, ISSN 0357-8070, pp. 40-50. Note: English summary.

The author discusses televised royal weddings, marriage-centered TV-show "Kesähäät" (Summer weddings), and soap opera wedding episodes, as well as their relations to the wedding industry and "real life" weddings. The centrality of TV in wedding spectacles relates to larger issues of media saturated culture

and convergence between public and private spheres.

Sivenius, Pia: Silmän kääntö. (Conjuring trick.) *Tiedotustutkimus* 20(1997)3, ISSN 0357-8070, pp. 49-57. Note: English summary.

The author examines Michel Foucault's, Jean-Luc Nancy's and Jacques Lacan's thoughts about the relationship between space and image. The author focuses on Lacan's discussion on Hans Holbein's painting "The Ambassadors", which uses both the perspective laws and the technique of anamorphosis.

Toiskallio, Kalle: Yksin yhdessä - automainoksessa: sanan ja kuvan yhteispeli mainoksen sosiaalisella näyttämöllä. (Words and pictures on the social scene of car advertisements.) *Tiedotustutkimus* 20(1997)3, ISSN 0357-8070, pp. 74-85. Note: English summary.

The relationship between word and image is studied in the context of Finnish car advertisements, which are analysed with the concepts of social scene and mortise, the visual element which combines verbal text and images. The theoretical background is drawn from texts of Roland Barthes, Günther Kress and Theo van Leeuwen

---

Norge

Andersen, Michael Bruun (ed.): *Media and democracy*. Oslo, Universitetet i Oslo, 1996, 299 p. + app., ISBN 82-570-6088-7, (Rapport; 17), ISSN 0802-1872. (Universitetet i Oslo, Institutt for medier og kommunikasjon).

A compilation of papers from an international seminar in Oslo, January 1994. The book consists of four parts: Western Europe, Eastern Europe, Africa, and Interventions, comments on some of the earlier articles. *Structural transformations of the public sphere* (John Keane), *Media*

and democracy: the third route (James Curran), *From decision to discourse: notes on the interplay between media and democracy* (Hans Fredrik Dahl), *Inside the new triangle: the state, market and society influences over the modern Russian media* (Elena Vartanova), *Czech print media in transition* (Jan Jirak; Köpplova, Barbara) *The media-war in post-socialist Hungary: report from the black tunnel* (Maria Heller), *Mass media in Africa: constraints and possible solutions* (Farayi Munyuki), *The press and society in Kenya: a re-appraisal* (Kimani Gecau), *Reconstituting public service broadcasting: media and democracy during transition in South Africa* (Ruth Teer-Tomaselli; Keyan G. Tomaselli), *Comment on John Keane: the death of the public sphere* (Craig Calhoun), *Comment on Elena Vartanova: between state and market: the Russian media in transition* (Steve Pasternak), *Comment on Barbara Köpplova and Jan Jirak: Czech print media in transition* (Svennik Høyer), *Comment on Maria Heller: The media-war in post-socialist Hungary* (Michael Bruun Andersen), *Comment on Kimani Gecau: the press and society in Kenya: a reappraisal* (Tawana Kupe), *Comment on Ruth Teer-Tomaselli and Keyan Tomaselli: reconstituting public service broadcasting* (Knut Lundby)

Bakke, Marit: *Kulturdekningen i radio: en pilotundersøkelse av programmer sendt i tidsrommet kl. 18-24 i NRKs P1, P2 og PETRE og i P4, onsdag 27. november 1996*. Bergen, S.n., 1997, 13 p., (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap; Allmennkringkastingsrådet). Note: Rapport til Allmennkringkastingsrådet.

Forfatteren ser på hvordan kulturprogrammer i radio kan vurderes i forhold til kriterier for allmennkringkasting. Hun har undersøkt programmer sendt mellom kl. 18.00 og midnatt, 27. november 1996 i NRKs tre kanaler og i P4.

Bastiansen, Henrik: *"Amerikanske bombefly av typen B-52 ...": Vietnam i norsk fjernsyn 1963-1975*. Oslo, Universitetet i Oslo, 1997, 167 p., ISBN 82-570-6102-6, (Report; 30), ISSN 0802-1872. (Universitetet i Oslo, Institutt for medier og kommunikasjon).

Forfatteren gir ei samla kronologisk framstilling av NRK Fjernsynets dekning av Vietnam-krigen i perioden 1963-1975, og skisserer noen av de viktigste problema som oppsto underveis i denne perioden. Datamaterialet er hovedsaklig nyhetssendinger og aktualitetsprogram, men også debattprogram og enkeltreportasjer.

Futsæter, Knut-Arne: *Gallups Mediebarometer 96/97: Se og Hør har flest lesere, NRK1 TV har flest seere*. Oslo, Norsk Gallup Institutt, 1997, 24 p., (Rapportering; 2, 1997, fra Forbruker og Media).

Rapporten gir en oversikt over mediedataene i Forbruker & Media, en undersøkelse fra Norsk Gallup. Forfatteren tar for seg utviklinga for de største mediene med vekt på endringer fra 95/96.

Futsæter, Knut-Arne: *Det norske Internettmarkedet: den digitale utvikling innen reklame og markedsføring*. Oslo, Norsk Gallup Institutt, 1997, 16 p., Note: Fra ANFOs fagseminar 21.11.1996.

Forfatteren gir en oversikt over den norske utviklinga innen Internett-bruk. Hvem har tilgang, hvem bruker Internett og hvorfor? Han gir prognoser for bruk og for annonsering.

Gripsrud, Jostein (ed.): *Rhetoric and epistemology*. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 176 p., ISBN 82-91320-15-2, (Working papers; 1, 1997), ISSN 0804-2810. (Universitetet i Bergen; Rhetoric - knowledge - mediation).

Papers from a seminar at the Maison des Sciences de l'Homme in Paris, September 1996. A collection of nine papers, organised in three parts: General issues; Fields and dis-

ciplines; About French media. Three of the articles are registered: *The "Sokal affair" in context* (Jostein Gripsrud), *The Nobel physics prizes in French newspapers* (Suzanne de Cheveigné), *Writing a script: artistic integrity and television formulas* (Dominique Pasquier)

Hanche, Øivind; Iversen, Gunnar; Aas, Nils Klevjer: *"Bedre enn sitt rykte": en liten norsk filmhistorie*. Oslo, Norsk filminstitutt, 1997, 96 p., ISBN 82-90463-69-3.

En oversikt over norsk filmhistorie gjennom hundre år. Boka presenterer særlig langfilmen, både som enkelttitler og som tendenser i ulike epoker. Forfatterne drøfter også de økonomiske vilkåra for norsk film gjennom tidene.

Harper, Morten: *Tegneseriens triangel: tegneserien i og utenfor rutene 2*. Bø, Telemark tegneserieverksted, 1997, 255 p., ISBN 82-91418-02-0, (Tegneserien i og utenfor rutene; 2).

Forfatteren tar for seg tegneseriens historie, og viser hovedlinjene i tegneseriens tre tradisjoner: USA, Europa og Japan. Boka viser også norske tegneseriens utvikling, og gir opplysninger om seriefigurer og serieskapere.

Hetland, Per: *Exploring hybrid communities: telecommunications on trial*. Oslo, Universitetet i Oslo, 1996, 246 p., ISBN 82-570-6101-8, (Report; 29), ISSN 0802-1872. (Universitetet i Oslo, Institutt for medier og kommunikasjon).

The author studies how the different actors in hybrid communities made possible by telecommunication, manage to build associations of artifacts and supporters. He discusses the different roles that hybrid communities are given when it comes to innovation and the diffusion of innovation. He looks into the producers' activities to develop telecommunication services for rural areas as part of their general development of telecommunication technology.

Hetland, Sigurd Moe: *Aktuelle filmnavn og filmpriser 1997: 20 års jubileumsgutave*. Oslo, Eget forlag, 1997, 81 p. + app., (Aktuelle filmnavn; 1997), ISSN 0808-9671. Note: Serien kan bestilles direkte fra forfatteren.

En kort oversikt over aktuelle filmnavn og priser delt ut til filmer i 1997, med biografiske opplysninger om de aktuelle skuespillerne og regissørene.

Høst, Sigurd: *Avisåret 1996: Løssalgsavisene tilbake, samlet opplag stagnerer*. Fredrikstad, Institutt for journalistikk, 1997, 24 p., (IJ-rapport; 1997, 2).

En foreløpig oversikt over avisåret 1996, med opplagstall og vurdering av utviklinga.

IT i norsk utdanning: årsplan for 1997. Oslo, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, 1997, 34 p. + app.,

En årsplan som gir oversikt over IT-satsinga i norsk utdanning. Planen går gjennom innsatsområdene i 1997, og evaluerer og dokumenterer tiltak og resultater.

Jensen, Roy Tore; Østbye, Helge: *Rød-Larsen saken i mediene*. Fredrikstad, Institutt for journalistikk, 1997, 56 p., (IJ-rapport; 1997, 4). Note: Skrevet på oppdrag fra Norsk Redaktørforening og Norsk Presseforbund.

Ei kvantitativ kartlegging av avisdekninga av forholda rundt planleggingsminister Terje Rød-Larsens vei mot avgang som statsråd. Saka er fulgt i seks aviser, fra den først dukka opp i riksmidiane 1. november 1996, til 27. november 1996.

Johansen, Anders: *Innvandringsmotstanden og det offisielle kursyn*. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 11 p., ISBN 82-578-0363-4, (Arbeidsnotater; 1997, 17). (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap). Note: Bygger på et foredrag i Studentersamfunnet i Bergen.

Forfatteren drøfter norsk kulturforståelse og nasjonalisme, kobla med

diskusjonen om innvandring og innvandrere.

Kalvø, Are: *Men fjernkontrollen min får du aldri*. Oslo, Det Norske Samlaget, 1997, 120 p., ISBN 82-521-5096-9. Note: Boka er rikt illustrert av Knut Nærum.

Ei humorbok om fjernsyn og presse i Noreg. Forfatteren parodierer ulike sjangrar, og gir eksempel frå norske media.

Lamark, Hege: *Som journalister spør: en undersøkelse av intervju som arbeidsmetode i nyhetsjournalistikk*. Bodø, Høgskolen i Bodø, 1997, 129 p., ISBN 82-7314-229-9, (HBO-rapport; 1997, 4), ISSN 0806-9263.

En undersøkelse av intervju som arbeidsmetode i nyhetsjournalistikk. Undersøkelsen bygger på bruk av lydbandopptak, der avisjournalister intervjuer sine kilder. Ulike spørremåter systematiseres og analyseres på mikro- og makronivå.

Larsen, Tine Gruner: *"Ekte mennesker med ekte følelser": en analyse af samtalerne i "En anelse rødt"*. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 156 + app., ISBN 82-578-0368-5, (Rapport; 33), ISSN 0801-2814. (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap). Note: Rapporten er tidlegare registrert som hovudoppgåve, sjå NORDICOM NO. 199631157.

Forfatteren drøftar programform og rolla til programleiaren i den norske programserien "En anelse rødt" (sendt på TV2 1993-94). Ho ser særleg på kva som gjorde samtalanene i programmet spesielle, og desse blir samanlikna med uformelle kvardags-samtalar og den institusjonelle samtale, den siste representert ved nyheitsintervjuet. Ho samanliknar også med det amerikanske "Oprah Winfrey show".

Nyre, Lars: *Radioen og det lydlege: om nokre føresetnader for studiet av mediepersepsjon*. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 150 p., ISBN 82-578-0369-3, (Rapport; 34), ISSN

0801-2814. (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap). Note: Rapporten er tidlegare registrert som hovudoppgåve, sjå NORDICOM NO. 199730049.

Forfatteren skildrar kva sosiale, sanselege og teknologiske rammer radiolyttinga har. Han bygger på eit fenomenologisk fundament der den franske filosofen Maurice Merleau-Ponty sin teori om kroppslegdom, persepsjon og språk er sentral.

Mortensen, Torill Elvira: *Spillet leser - leserens spill: analyse av et dataspill brukt i opplysningsarbeid om ungdom, kjønn og seksualitet*. Volda, Høgskulen i Volda, 1997, 133 p., ISBN 82-7661-061-7, (Forskningsrapport; 27), ISSN 0805-8083.

Forfatteren analyserer dataspillet "Det store manndomsspranget", produsert av Statens helsetilsyn og Senter for ungdom, seksualitet og samliv. Spillet er utvikla som et ledd i opplysningsarbeid om ungdom og seksualitet. Med utgangspunkt i det konkrete dataspillet, drøfter forfatteren om dataspill er en tekst som kan aktivisere spilleren slik at det kan skje endringer i oppfatning av verden, holdninger, verdier og ideologier.

Reiakvam, Oddlaug: *Bilderøyndom røyndomsbilde: fotografi som kulturelle tidsuttrykk*. Oslo, Det Norske Samlaget, 1997, 383 p., ISBN 82-521-5032-2. Note: Tidlegare registrert som doktoravhandling, sjå NORDICOM NO. 199530230.

Forfatteren vil plassera fotografiet som eit fenomen i det kulturvitskapslege feltet gjennom å analysere det som eit visuelt medium, og ved å bruka kultur- og bildeanalyse på dei tre typane materiale ho har. Materialet kjem frå tre norske fotoarkiv: Den profesjonelle, kommersielle turistfotografen Knud Knudsen sine nasjonale portrett frå 1870-80-åra, amatørfotografen Lauritz Bekker Larsen si familieportrettering frå 1897-1920 og den lokale seremonimeisteren og bildefotografen Olai

Fauske si "heimstaddikting" frå 1905-1920.

Roksvold, Thore (ed.): *Avisjangerer over tid*. Fredrikstad, Institutt for journalistikk, 1997, 246 p., ISBN 82-7147-171-6, (Studier i språk og sjanger; 4).

Boka drøfter avisenes sjangerhistorie. *Riss av norske avisers sjangerhistorie* (Thore Roksvold), *Frigjøringsstrev i norske aviser før 1905* (Rune Ottosen), *Innhald, sjanger og stil i tre landsmålsaviser frå siste halvdel av 1800-talet* (Åslaug Undheim), *Lesernære sjangerer i Drammens Tidende og Buskeruds Blad* (Øystein Sande), *Innhold og presentasjon i Dagbladet 1935, 1965 og 1995: en undersøkelse av sjanger, stoff- og presentasjonsutvikling* (Vibeke A. Pettersen; Kristin Øyen), *Den norske aviskronikken* (Johann Roppen), *Terningkastjournalistikken* (Merete Agerbak-Jensen; Marit Higrav)

Salimi, Fakhra: *Fremstillinger av innvandrerkvinner i norske medier*. Bergen, Universitetet i Bergen, 1997, 9 p., ISBN 82-578-0355-3, (Arbeidsnotater; 1997, 11). (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap).

Forfatteren drøfter medias rolle i framstillinga av innvandrerkvinner, og hvilke type saker som oftast blir presentert.

Syvvertsen, Trine: *Den store TV-krigen: norsk allmennfjernsyn 1988-96*. Bergen, Fagbokforlaget, 1996, 278 p., ISBN 82-7674-275-0.

Forfatteren tar for seg de norske allmenningkasterne NRK og TV2, og deres strategier og programpolitikk. Hun spør bl.a. om med hvilke midler TV2 kjempa seg til en sterk posisjon på det norske fjernsynsmarkedet, hvor store endringer NRK måtte gjennom for å møte konkurransen, og om hvordan programtilbudet endra seg som følge av konkurransen. Første del av boka er en kronologisk framstilling av utvik-

linga i allmennfjernsynskanalanene fra slutten av 1980-tallet og fram til 1996. I andre del analyseres NRKs og TV2s programpolitikk, -sammensettning og -profil.

Vollsnes, Arvid O: *Fonogramproduksjon og -distribusjon i Norge: en beskrivelse og en vurdering av situasjonen - samt anbefalinger til tiltak*. Oslo, Norsk kulturråd, 1996, 53 p., (Arbeidsnotat; 7).

Forfatteren beskriver situasjonen på det norske fonogramområdet, og skisserer hvordan ny teknologi kommer til å påvirke dette området. Han fremmer noen forslag om tiltak for å forberede overgangen til innføringa av den nye teknologien, og tiltak for å bedre enkelte sider av fonogramområdet. Det blir sammenligna med Sverige og Danmark.

Wale, Torbjørn: *Innføring i journalistikk*. 5. rev.ed. Fredrikstad, Institutt for journalistikk, 1997, 184 p., ISBN 81-7147-164-3.

Ei innføringsbok i journalistikk. Forfatteren konsentrerer seg om det håndverksmessige, og gjennomgår blant annet sjangre, intervjuetikk, nyhetsbegrepet og lover og regler som regulerer journalistens arbeid.

Østbye, Helge: *Pluralisme eller eierkonsentrasjon?: en analyse av regional avisstruktur*. Bergen, Universitetet i Bergen, 1996, 49 p., (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap). Note: Notat laga etter oppdrag fra Statens medieforvaltning.

Forfatteren drøfter eierkonsentrasjon i pressa, lokalt, regionalt og nasjonalt. Han kartlegger store eiergrupper, men ser også på lokale kjeder.

Østbye, Helge: *Allmenningkastning?: en miniundersøkelse av nyhetsdekning i fire riksdekkende radiokanaler*. Bergen, S.n., 1997, 20 p., (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap; Allmenningkastingsrådet). Note: Rapport skrevet på oppdrag fra Allmenningkastingsrådet.

Rapporten analyserer nyhetsdekningen i radio på NRK-kanalene P1, P2, PETRE, og den kommersielle kanalen P4, den 27. november 1996. Forfatteren drøfter både avgrensingsproblemer knytta til nyheter, og selve allmenningkastingsbegrepet.

Artiklar

Augestad, Kate: "Å, Sissel, Sissel, når eg ser deg slik": en sangartist som nasjonalsymbol. In: Time, Sveinung (eds.): *Om kulturell identitet: ei essaysamling*, Bergen, Høgskolen i Bergen, 1997, 224 p., ISBN 82-7709-012-9, pp. 129-151. Note: Artikkelen er registrert tidligere, se NORDICOM NO. 199430104.

Artikkelen viser hvordan karrieren til den norske sangeren Sissel Kyrkjebø ble forma innenfor rammene av "Sissel som en norsk figur". Drøftinga tar utgangspunkt i ei analyse av en av Kyrkjebøs første og viktigste fjernsynsopptredener, på NRK.

Bakke, Marit: Culture between state and market: cultural policy in Norway and the United States. In: van Hamersveld, Ineke; van der Wielen, Niki (eds.): *Cultural research in Europe 1996*, Amsterdam, Boekman Foundation & Circle, 1996, 227 p., ISBN 90-6650-049-2, pp. 136-141.

The author discusses culture in relationship with creator, social world, receiver and cultural object. The object of the research is the concert repertoires over five seasons of a sample of symphony orchestras in Norway and the United States.

Bakke, Marit: Cultural policy in the United States and Norway: theoretical reflections and some empirical facts about funding sources and repertoires of classical music performances. In: Colbert, Francois (eds.): *Selected proceedings: cultural policy 22nd annual conference on social theory, politics and the arts*, Montreal, École des hautes études commerciales de Montréal, 1996, ISBN 2-9803081-6-1, pp. 15-49.

The author presents some theoretical elements in a cultural organizational model, as well as a few empirical data from the project "Culture between state and the market", a comparative study of cultural policy in Norway and the United States.

Bakke, Marit: Teoretiske perspektiver på kulturpolitikk og kulturinstitusjoner. In: Bjørkås, Svein; Mangset, Per (eds.): Kunnskap om kulturpolitikk: utviklingstrekk i norsk kulturpolitikkforskning, Oslo, Norges forskningsråd, 1996, 312 p., ISBN 82-12-00722-7, (KULTs skriftserie; 56), ISSN 0804-3760, pp. 127-146.

Forfatteren legger fram noen teoretiske elementer angående kulturlivet mellom stat og marked. Hun bruker teorier om velferdsstaten og om private og kollektive goder. Hun gir også eksempler på empirisk bruk av teoriene.

Bakøy, Eva: Både kaffekos og sengevarme: refleksjoner over de eldres relasjoner til "Reisesjekken". *Norsk medietidsskrift* 4(1997)2, ISSN 0804-8452, pp. 39-59.

Med utgangspunkt i det TVNorge-produserte programmet "Reisesjekken", sendt høst 1990-vår 1997, reflekterer forfatteren over de eldres posisjon på det nye fragmenterte, kommersialiserte og konkurransepregede fjernsynsmarkedet.

Eide, Martin: A new kind of newspaper?: understanding a popularization process. *Media, culture and society* 19(1997)2, ISSN 0163-4437, pp. 173-183.

The author suggests a sociohistorical account of distinctive journalistic changes throughout a popularization process that has contributed strongly to the fact that Norwegians today are the world champions of newspaper reading. He uses the Norwegian newspaper *Verdens Gang* as a case study.

Eide, Martin: Popularisering som frisetting: tilfellet *Verdens Gang*.

Norsk medietidsskrift 4(1997)2, ISSN 0804-8452, pp. 25-39.

Forfatteren bruker Anthony Giddens' analyse av modernitetens frisettingsmekanismer som utgangspunkt for å utforske avisa *Verdens Gangs* populariseringsprosess.

Grepstad, Ottar: Den norske EU-debattens retoriske paradoks. *Rhetorica Scandinavica* (1997)1, ISSN 1397-0534, pp. 54-64.

Forfatteren analyserer den norske EU-debatten fram mot folkerøystinga i 1994 med utgangspunkt i drøftingar omkring dansk teori om røystesamlende og røysteflyttande retorikk.

Hjarvard, Stig: Forholdet mellom kvantitative og kvalitative metoder i medieforskningen. *Norsk medietidsskrift* 4(1997)2, ISSN 0804-8452, pp. 59-81.

Forfatteren presenterer ei teoretisk ramme som gjer det mogleg å forstå kvantitative og kvalitative metodar innanfor eitt og same vitenskapssyn. Han drøfter delvis korleis ein kan oppfatta humanistisk og samfunnsvitenskapleg forskning, og delvis korleis ein forskingsprosess som bruker kvantitativ metode må forståast i forhold til kvalitative omgrep som fortolking, kontekst, sosial situasjon etc.

Johansen, Anders: Det avspøkende blikket. *Sosiologi i dag* (1997)1, ISSN 0332-6330, pp. 5-33.

Forfatteren spør om "de andre", fra tradisjonelle samfunn, bruker øynene på andre måter enn "vi", i moderne samfunn, eller om dette skyldes konvensjoner som de ikke er fortrolige med. Han drøfter hva som eventuelt skal til for at "de" blir i stand til å oppfatte "våre" former for visuell kommunikasjon.

Johansen, Anders: Medmennesker, landsmenn, samtidige. In: Time, Sveinung (eds.): *Om kulturell identitet: ei essaysamling*, Bergen, Høgskolen i Bergen, 1997, 224 p., ISBN

82-7709-012-9, pp. 41-79. Note: Artikkelen er registrert tidligere, se NORDICOM NO. 199530040.

Forfatteren drøfter erfaring av tid som et premiss for konstruksjon av kulturell identitet. Han følger utviklinga av ideen at forskjellige plasser og personer eksisterer samtidig, og skisserer historisk hvordan de ukjente andre gradvis blir inkludert i et samtidig "nå", og hvordan moderne media har spilt en viktig rolle i nyere tid.

Larsen, Peter: Fra figur til figurering: om film & retorik. *Rhetorica Scandinavica* (1997)1, ISSN 1397-0534, pp. 44-54.

Begrepsparet metafor/metonymi har ei lang historie i retorikken, men innanfor den semiotisk inspirerte filmteorien er det ofte blitt brukt med utgangspunkt i den tolkinga Roman Jakobson kom med på 1950-talet. Forfatteren drøftar nokre problematiske sider ved denne bruken.

Lundby, Knut: Media, religion and democratic participation: community communication in Zimbabwe and Norway. *Media, culture and society* 19(1997)1, ISSN 0163-4437, pp. 29-46.

How do people's references to religion and media shape democratic participation in small-scale communities? This question is applied to two pilot case studies; the growth point of Tsanzaguru in Zimbabwe, and the municipality of Sør-Aurdal in Norway. In each community, ten "general influential opinion leaders" were interviewed ahead of the 1995 elections.

Nag, Wenche: Medieforskningen som kamparena. *Norsk medietidsskrift* 4 (1997)2, ISSN 0804-8452, pp. 87-105.

Forfatteren vil identifisere hvilke forhold legitimeringsdebatten rundt medieforskning foregår under. Hun drøfter interessekonflikten mellom de som arbeider i og med mediene, altså journalister og andre prakti-

---

Sverige

---

kere, og medieforskere. Konflikten er analysert ved hjelp av profesjons-teori.

Olsen, Jon Arild: Film som fortelling, fiksjon og faktisk imitasjon. *Norsk medietidsskrift* 4(1997)2, ISSN 0804-8452, pp. 107-124.

Forfatteren drøfter hvordan film blir fortalt, og han gransker hvordan dette spørsmålet har blitt besvart av narrativitetsforskere som David Bordwell, Seymour Chatman og Gérard Genette.

Rasmussen, Terje: Egensindighetens rasjonalitet: mediene og modernitetens differensiering. *Norsk medietidsskrift* 4(1997)2, ISSN 0804-8452, pp. 7-25.

Forfatteren drøfter hvordan "differensiering" forstås i noen sosiologiske teoribidrag som en "egensindighetens revolusjon", han vil presentere et radikalt systemteoretisk syn på differensiering og han vil bringe dette perspektivet inn i "mediesamfunnet".

Ytreberg, Espen: Modernismens migrasjoner: endringer og "det nye" i bildemedienes produksjon og estetikk. *Sosiologi i dag* (1997)1, ISSN 0332-6330, pp. 91-110.

Forfatteren drøfter relasjonene mellom kravene til endring som stilles i moderne kulturproduksjon og kravene til nyhet som stilles til kulturproduktene. Han ser særlig på hvordan populærkulturelle medier, for eksempel fjernsynets institusjonelle differensiering, kan sees i forlengelsen av modernismens og avantgardens prinsipper.

Østbye, Helge: Media in politics: channels, arenas, actors, themes. In: Strøm, Kaare; Svåsand, Lars (eds.): *Challenges to political parties: the case of Norway*, Michigan, The University of Michigan Press, 1997, ISBN 0-472-10680-5, pp. 215-229.

The author discusses the relationship between media and politics, and how this has changed over the last three decades.

Ajagán-Lester, Luis: "De andra" i pedagogiska texter: afrikaner i svenska skoltexter. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 65 p., (Svensk sakprosa; 13).

En analys av hur befolkningen i det s.k."mörka Afrika", dvs. den subsahariska delen av Afrika, har blivit gestaltad i pedagogiska texter.

Andersson, Anna Maria: *Vem är den svenske journalisten?: en studie av journalistkåren i vardagsliv och yrkesliv 1994-1995*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 26 p., (Arbetsrapport; 79), ISSN 1101-4679.

Diskuterar bilden av den svenska journalistkåren med avseende på bakgrund, vanor och åsikter.

Bidrag till fri svensk TV-produktion. Stockholm, Fritzes, 1997, 86 p., ISBN 91-38-20768-0, (SOU; 1997:172), ISSN 0375-250X. (Kulturdepartementet). Note: Betänkande av Utredningen för stöd till TV-produktion.

Identifierar och analyserar de problem som finns för fria producenters och programbolags möjligheter att göra svenska kvalitetsprogram och att sprida dem. Vidare görs en bedömning av och förslag till åtgärder för att öka den inhemska produktionen av program för distribution till TV-kanaler som riktar sig till svensk publik.

Bjurström, Erling: *Högt & lågt: smak och stil i ungdomskulturen*. Stockholm, Boréa Bokförlag, 1997, 624 p., ISBN 91-972690-6-9. Note: Dr. diss. English summary 9 p.

Behandlar ungdomars stilskapande och kulturella smak. I avhandlingens tre delar presenteras (I) den tvärvetenskapliga ungdomskulturforskningens framväxt och utveckling, (II) teoretiska perspektiv (främst Pierre Bordieus, Paul Ricoeurs och Michail Bachtins arbeten) och (III) en analys av ungdoms- stilar i 1990-talets Sverige.

Bolin., Göran: *Filmbytare: video-våld, kulturell produktion & unga män*. Stockholm, Boréa, 1998, 288 p., ISBN 91-89140-00-1, (Avhandling; 7) ISSN 1102-3015. (Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Stockholms universitet). Note: Dr.diss.

Analyserar kulturell produktion och reception bland filmbytande medie-våldsintresserade unga män, som ett exempel på en specifik mediepraktik i dagens pluralistiska medielandskap. Analysen utgår från ett medietnografiskt perspektiv.

Carlsson, Ulla: *Frågan om en ny internationell informationsordning: en studie i internationell mediepolitik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1998, 339 p., ISBN 91-88212-21-1, (Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation; 14), ISSN 1101-4652. Note: Dr.diss.

Redovisar en analys av frågan om den nya informations- och kommunikationsordningens (NWICO) uppgång, på 1970-talet, och fall. Särskild vikt läggs vid att belysa sammanhang mellan medie- och kommunikationssystem och politiska mål mot bakgrund av mer generella utvecklingsteorier. Även dagens informationsordning diskuteras

Digital marksänd TV – lagändringar. Stockholm, Fritzes, 1998, 29 p., ISBN 91-38-20839-3, (Ds; 1998:5), ISSN 0284-6012. (Kulturdepartementet).

Föreslår vissa ändringar i radio- och TV-lagen (1996:844) för att underlätta införandet av digitala TV-sändningar

Edström, Maria: *Kön och journalistik – att utvidga medieverkligheten: en litteraturoversikt*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 36 p., (Arbetsrapport; 76), ISSN 1101-4679.

Litteraturoversikten fokuserar på journalistikforskning som handlar om kön: vilka ämnen behandlas som

rör kvinnor och socialt kön?, vilken del av journalistiken har studerats (produkten, processen eller publiken)? och vilka genrer behandlas (nyheter/feature)?

Edström, Vivi: *Astrid Lindgren och sagans makt*. Stockholm, Rabén & Sjögren, 1997, 243 p., ISBN 91-29-64044-X, (Skrifter utgivna av Svenska Barnboksintitutet; 62), ISSN 0347-5387. Note: Summary in English 3 p.

Beskriver bakgrunden till Astrid Lindgrens sagor (egna livserfarenheter och en stor sagotradition) och hennes konstnärliga utveckling, alltifrån de första okända sagorna skrivna på 1930-talet, fram till Ronja Rövardotter. Särskilt behandlas sago-samlingarna Nils Karlsson-Pyssling och Sunnanäng.

Ekvall, Ulla: *Formativt, figurativt, operativt i läroböcker för barn: hur syn på kunskap och kunskapsstillägnande påverkat naturkunskapsböckernas innehåll, språk och struktur: del 1: Utvecklingen under 1800-talet*. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 120 p., (Svensk sakprosa; 12).

Redovisar den första av två planerade delar om hur syn på kunskap och kunskapsstillägnande styrt utformningen av läroböcker i naturkunskap för barn. Den här delen spänner över 1800-talet.

Feilitzen, Cecilia von: *Representing families*. Centre for Mass Communication Research, Leicester University, 1997, 47 p., ISBN 0-903507-71-4. Note: Module 10: Unit 60.

Takes its point of departure in the debate about the changing family structure in Western countries and American studies on how the family was represented in the media, mainly American TV-families, supplemented with research from Europe and other parts of the world, and also discusses why the family is represented in the way it is.

Flodin, Bertil: *Medborgarna och EU-informationen: en studie av inställning, aktivitet och kunskap hos svenska folket inför folkomröstningen 1994*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 28 p. + 2 app. 9 p., (Arbetsrapport; 75), ISSN 1101-4679.

Beskriver och analyserar medborgarnas informationsmässiga utgångsläge, deras insamling av information samt deras kunskaper om EU i oktober 1994 inför folkomröstningen om svenskt medlemskap i EU.

Gustafsson, Karl Erik; Westergren, Håkan: *Dagspressens ekonomi 1966*. Stockholm, Presstödsnämnden, 1997, 36 p., ISSN 1103-0283.

Redovisar dagspressens ekonomiska förhållanden 1996 utifrån årsredovisningar från 135 svenska dagstidningsföretag med bokslut under 1996, samt upplagestatistik från Tidningsstatistik (TS) och intäkt- och annonsstatistik från Tidningsutgivarna (TU).

Harrbom, Åsa; Flodin, Bertil: *Svenska kyrkans synlighet och betydelse: en medlemsundersökning i Norrums pastorat 1996*. Stenungsund, Norrums Kyrkliga Samfällighet, 1996, 48 p. + 2 app. 31 p. Note: Medlem 2000. Ett församlingsprojekt i Göteborgs Stifts regi.

En bred kartläggning av församlingsmedlemmarnas attityd till Svenska Kyrkan i Norrums pastorat som bl.a. redovisar i vilka medier man uppmärksammat den lokala kyrkan.

Hillve, Peter; Majanen, Peter: *Svenskt TV-utbud 1996: roligare och roligare*. Medie- och kommunikationsvetenskap/MKV, Lunds universitet, 1997, 54 p. + 12 app. 40 p., ISBN 91-630-6246-1. Note: En undersökning gjord på uppdrag av Granskningsnämnden för radio och TV/Gn.

Presenterar resultaten av en undersökning av programutbudet i sju TV-kanaler (SVT1, SVT2, TV3, TV4, Kanal 5, TV6 och Z-TV), med kon-

centration på hur detta utbud tedde sig under hösten 1996.

Hillve, Peter; Majanen, Peter: *Svensk frukost-TV 1997*. Medie- och kommunikationsvetenskap/MKV, Lunds universitet, 1997, 16 p. + app. 7 p., ISBN 91-630-6312-3. Note: En studie gjord på uppdrag av Granskningsnämnden för radio och TV/Gn.

Presenterar data om och analys av programinnehåll i Frukost-TV i SVT 2 (Rapport morgon) och TV4 (Nyhetsmorgon).

Holst, Gull-May: *The TELDOK year-book 1997: telecommunications and information technology in Sweden as seen from a user's perspective*. Stockholm, Teldok, 1997, 446 p., (Teldok Rapport; 116), ISSN 0281-8574.

Defines the IT area; looks at current IT users; refers to exemplary research; highlights trends of the Web and the business of intranets; samples exciting new IT applications; offers methods for generating visions of the future; and provides the links to operators, suppliers, and reference resources of various sorts.

Hänström, Lars: *Lär mig att mäta tiden: Dagens dikt 1955-1989*. Stockholm, Stiftelsen Etermedierna i Sverige, 1997, 187 p., ISBN 91-1-972461-6, (Etermedierna i Sverige; 6), ISSN 1400-7274.

Dagens dikt är ett radioprogram som sänts sedan 1937. Studien beskriver programmets utveckling 1955-89, med tillbakablickar på den äldre perioden.

Høst, Sigurd; Severinsson, Ronny: *Avisstrukturen i Norge og Sverige 1960 til 1995: arbeidsrapport nr. 1 fra prosjektet Norsk-svensk dagspresseutvikling*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 79 p., (Arbetsrapport; 77), ISSN 1101-4679.

En kvantitativ beskrivning av tidningsstrukturen i Norge och Sverige, samt en jämförelse av samhällsför-

hållanden och mediepolitik i de bägge länderna.

Jansson, André: *Svensk dagstidningsläsning i förändring*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 29 p., (Arbetsrapport; 74), ISSN 1101-4679.

Med utgångspunkt i resultat från 1996 års Riks-SOM-enkät presenteras och analyseras svensk dagstidningsläsning.

Jansson, André: *Sätt att se på TV: en kvantitativ problematisering av den selektiva TV-publiken*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 66 p., (Arbetsrapport; 76), ISSN 1101-4679.

En kvantitativ studie av hur människor tittar på tv. Studien bygger på 1807 svarande personer från 1996 års västsvenska SOM-enkät.

Jansson, André: *Tidningsvärden i morgon- och kvällspress*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 16 p., (Arbetsrapport; 79), ISSN 1101-4679.

Beskriver vilka värden olika grupper av regelbundna morgon- och kvällstidningsläsare tillskriver den eller de tidningar de i sådana fall brukar läsa.

Josephson, Olle: *Vad läsarna läste: 1800-talets religiösa traktater*. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 63 p., (Svensk sakprosa; 10).

Behandlar 1800-talets religiösa traktater (religiös uppbygglig småskrift).

Krusten, Reet; Janelina-Priedite, Aija; Urba, Kestustis: *Barnboksgrannar: barnlitteraturen i Baltikum*. Stockholm, Rabén & Sjögren, 1997, 136 p., ISBN 91-29-62816-4, (Skrifter utgivna av Svenska Barnboksintitutet; 63), ISSN 0347-5387. Note: Summary in English 6 p.

Behandlar i självständiga avsnitt barnlitteraturen i Estland, Lettland respektive Litauen.

Kulturbarometern i detalj: tema litteratur och bibliotek. Stockholm, Statens kulturråd, 1997, 32 p. + app. 16 p., ISBN 91-38-31182-8, (Kulturen i siffror; 1997:1).

Redovisar statistik över litteratur- och biblioteksvanor under 1994/95.

Kärreman, Dan: *Det oväntades administration: kultur och tradition i ett tidningsföretag*. Stockholm, Ne renius & Santérus Förlag, 1996, 255 p., ISBN 91-648-0101-2. Note: English summary 12 p.

Utifrån en fallstudie av tidningsföretaget iDag behandlas kulturella koordinations effekter samt organisatoriska och organisationskulturella aspekter av tidningsarbete.

Larsson, Larsåke: *Forskningsöversikt Kommunjournalistik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 23 p., (Arbetsrapport; 77), ISSN 1101-4679.

Presenterar forskning om mediernas lokala offentliga bevakning – kommunjournalistiken.

Ledin, Per: *"Med det nyttiga skola vi söka att förena det angenäma...": text, bild och språklig stil i veckopressens föregångare*. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 171 p., (Svensk sakprosa; 14).

Utifrån ett semiotiskt perspektiv behandlas text, bild och språklig stil i veckopressens föregångare (från 1790-1860-talet).

Leivik Knowles, Britt-Marie: *Interorganisatorisk kommunikation mellan myndigheter och medier*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 94 p., (Arbetsrapport; 75), ISSN 1101-4679.

En sekundäranalys av forskning kring kriskommunikation, med fokus på interaktionen mellan myndigheter och medier i händelse av allvarlig samhällsstörning.

Lindkvist, Agneta: *Titta, lyssna, läsa: en studie över förskolebarns*

medieanvändning. Umeå, Barnhälsovården, 1997, 31 p. + 2 app. 8 p., (Norrlands universitetssjukhus).

En enkätundersökning om förskolebarns medievanor. Analysen bygger på intervjuer av föräldrar till 144 barn (77 3-åringar och 66 6-åringar).

Lithner, Anders; Wadbring, Ingela: *Ungdomars dagstidningsläsning*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 29 p., (Arbetsrapport; 78), ISSN 1101-4679.

En analys av ungdomars (15-24år) läsning av och förhållningssätt till dagstidningar.

Lundberg, Dan: *Våld i TV-trailrar*. Stockholm, Granskningsnämnden för radio och TV, 1997, 26 p. + 2 app. 12 p.

Behandlar förekomsten av våld i TV-trailrar. Studien innefattar alla trailrar som sändes mellan kl. 06.30-24.00 i SVT1, SVT2, TV3 och TV4 under perioden den 2-15 september 1996.

Löfgren Nilsson, Monica: *Hon och han i journalistutbildningen: ett pedagogiskt projekt*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 28 p. + 4 app. 23 p., (Arbetsrapport; 68), ISSN 1101-4679.

En beskrivning och utvärdering av projektet Utvecklandet av en journalistisk yrkesroll bland kvinnliga och manliga journalistelever. Projektet har bedrivits vid och undersökt journalistutbildningen vid JMG, Göteborgs universitet.

Malmström, Torsten; Weibull, Lenart: *Snöstormen den 17 november 1995*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 89 p., (Arbetsrapport; 72), ISSN 1101-4679.

Som en följd av den stora snöstormen fredagen den 17 november 1995 lamslogs i princip all verksamhet i Göteborg med kranskommuner. Här redovisas en undersökning av hur myndigheter och medier fungerade

under den första delen av detta krisdygn.

Muijs, Daniel; Roe, Keith: *Literacy in the media age: results from the third wave of a longitudinal study of children's media use and educational achievement*. Department of Communication, Katholieke Universiteit, Leuven, 1997, 64 p., (Report; 3).

This report presents the results of the third wave of the research project 'Literacy in The Media Age', a longitudinal study of the relationship between children's media use, literacy, and educational achievement.

Nilsson, Peter O.: *Tidskriftsdistribution: från allians till konkurrens och dominans*. Stockholm, Kulturdepartementet, 1998, 79 p., ISBN 91-630-6488-X.

Beskriver marknaden för distribution av lösnummerexemplar av tidskrifter och diskuterar strukturella hinder i samband därmed.

Pettersson, Gerd: *Uppslagsböckerna och världen: rapport om en pilotundersökning*. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 69 p., (Svensk sakprosa; 11). Redovisar ett antal pilotundersökningar om uppslagsböcker. Frågeställningarna berör uppslagsbokens världsbild under olika tider, textens kommunikativa funktion, stil och stilutveckling samt bildens roll i förhållande till texten.

Samordning av digital marksänd TV. Stockholm, Fritzes, 1998, 75 p., ISBN 91-38-20833-4, (SOU; 1998:17), ISSN 0375-250X. (Kulturdepartementet). Note: Slutbetänkande av Digital TV-utredningen (Ku 1997:01).

Behandlar tekniska frågor och modeller för samarbete kring sändningsverksamheten inom det digitala TV-området (multiplexering, sändare, åtkomstkontroll och elektronisk programguide).

Segerlund, Carl-Öije: *IT för samhällsservice, demokrati och folkbildning i Sverige*. Stockholm, Teldok, 1997, 100 p., (Teldok Rapport; 113), ISSN 0281-8574.

Redogör för en mängd praktiska tillämpningar inom området IT (nät och databaser i Sverige) för samhällsservice, demokrati och folkbildning.

Stjernqvist, Inger: *IT-visioner i verkligheten*. Stockholm, Teldok, 1997, 110 p., (Teldok Rapport; 111), ISSN 0281-8574.

Behandlar IT, affärsutveckling och samspelet mellan människa och teknik, med fokus på kommunikationsaspekterna. I ett kapitel diskuteras interaktiva, individuella massmedier.

Strömbäck, Jesper: *Tre tal i press och verklighet*. Demokratiinstitutet, Mithögskolan i Sundsvall, 1997, 14 p., (DMI-rapport; 1:1997).

Jämför Folkpartiet liberalernas, Moderaternas och Socialdemokraternas partiledartal som de hördes av de närvarande ombuden och medlemmarna med den bild ett urval tidningar (Svenska dagbladet, Dagens Nyheter, Expressen och Aftonbladet) gav av själva talen.

Sundin, Ebba: *Barn och massmedier: en forskningsöversikt*. Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, Göteborgs universitet, 1997, 27 p. + 3 app. 18 p., (Arbetsrapport; 67), ISSN 1101-4679.

Presenterar en översikt av forskningen om barn och massmedier. I bilagor finns sammanställningar av litteratur som rör forskning om 1) barn och tv, video och film, 2) barn och dagstidningar och 3) barn och nyheter.

Svensson, Jan: *Fattigvårdens texter: en studie av den socialpolitiska diskursen i Sverige under 1700-1800-talet*. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet, 1997, 83 p., (Svensk sakprosa; 9).

Behandlar den socialpolitiska diskursen i Sverige under 1700- och 1800-talet.

Thurén, Torsten: *Medier i blåsväder: den svenska radion och televisionen som samhällsbevarare och samhällskritiker*. Stockholm, Stiftelsen Etermedierna i Sverige, 1997, 382 p., ISBN 91-1-972401-2, (Etermedierna i Sverige; 5), ISSN 1400-7274.

Studerar hur synen på etermediernas roll i den demokratiska processen har förändrats. Konkreta exempel ges från "Lort-Sverige" på 30-talet till nutida invandrare- och minoritetsproblem.

Tjernström, Vanni: *"The construction of European cooperation in Scandinavian newspapers: issues, themes, and controversies in relation to the European Union"*. Institutionen för medier och kommunikation, Umeå universitet, 1997, 27 p., (International Conference on Media & Politics, Brussels, 1997).

The paper reports some preliminary results from an ongoing study of similarities and differences in newspaper content relating to the European Union. The study is based on a comparison of four Scandinavian countries.

Utbildningskanalen. Stockholm, Fritzes, 1997, 72 p., ISBN 91-38-20724-9, (SOU; 1997:148), ISSN 0375-250X. (Utbildningsdepartementet). Note: Delbetänkande av Distansutbildningskommittén.

Presenterar förslag om vilken roll Sveriges Utbildningsradio skall spela inom utbildnings- och fortbildningsområdet.

Åberg, Carin: *Mångfald = Kvalitet?: en diskussion av mångfald och kvalitet från lyssnarperspektiv*. Institutionen för journalistik, medier och kommunikation/JMK, Stockholms universitet, 1997, 44 p., (Arbets-texter; 1996:3), ISSN 1104-7380.

En diskussion kring utgångspunkterna för ett mångfaldsbegrepp utifrån radiolyssnande som aktivitet och radio som medium, samt kring ett tentativt mångfaldsmått och några perspektiv på kvaliteten i radioutbudet.

Österman, Torsten; Timander, Joachim: *Internetanvändningen i Sveriges befolkning: utvecklingen av attityder och användningen beträffande vissa tekniska hjälpmedel (Internet, dator, modem, CD-ROM och mobiltelefon)*. Stockholm, Teldok, 1997, 42 p. + 2 app. 72 p., (Teldok Rapport; 118), ISSN 0281-8574.

Redovisar uppgifter om datoranvändning, innehav och användning av hemdator, modem, CD-ROM, mobiltelefon samt Internetabonnemang, utvecklingen av Internetanvändande i befolkningen som helhet och i olika befolkningsgrupper. Slutligen presenteras data över attityder som berör den tekniska utvecklingen och moderna tekniker.

Artiklar

Alasuutari, Pertti: Why does the radio go unnoticed? *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 161-171, 249 p.

Problematize the mundane everyday life in which the radio has little significance.

Bendz, Anna; Wadbring, Ingela: Medborgaren och morgontidningen. In: Nilsson, Lennart (eds.): *Nya Landskap*, SOM-institutet, Göteborgs universitet, 1997, 290 p. + 29 p., ISBN 91-972694-7-6, (SOM-rapport; 19), ISSN 0284-4788, pp. 19-35.

Analyserar förändringar avseende prenumeration och läsning av morgontidningar i Göteborg, samt i vilka grupper eventuella förändringar sker.

Elliot, Maria: Förtroende, status och makt. In: Nilsson, Lennart (eds.): *Nya Landskap*, SOM-institutet, Göteborgs universitet, 1997, 290 p. +

29 p., ISBN 91-972694-7-6, (SOM-rapport; 19), ISSN 0284-4788, pp. 93-98.

Redovisar allmänhetens förtroende för rikspolitiker, fackliga ledare, journalister inom dagspress och journalister inom TV, samt för persongrupper som är verksamma inom den kommunala förvaltningen.

Feilitzen, Cecilia von: A historical review of radio research in Sweden. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 23-43, 249 p.

Reviews how the Swedish radio research has developed, problem areas which have been studied, by which institutions and with what financing. The review is based on time periods corresponding to the reorganizations of radio, and the altered forms of radio distribution and programme policy.

Fossum, Henriette: The Norwegian Radio Reform. *Nordicom Review* (1997) 1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 59-68, 249 p.

Starts with an overview of the historical background to the Norwegian Radio Reform, 1993, and of the main competitors. Then describes how the channels were profiled in response to the competition, and rounds off with presents aspects of and future prospects for the radio offer from NRK.

Gustafsson, Karl Erik; Weibull, Lennart: European Newspaper Readership: structure and development. *Communications* 22(1997)3, ISSN 0341-2059, pp. 249-273.

Draws development trends of newspaper industries in Western Europe from a readership point of view.

Hujanen, Taisto: From broadcasting research to media studies: a historical review and analysis of radio research in Finland. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 5-21, 249 p.

Considers the introduction of broadcasting research within the national broadcasting company YLE and reviews and analyses the parallel institutionalization of mass communication research in the universities.

Hujanen, Taisto: Democratization of communication as an Utopia: experiences from the Finnish Radio Reform in the 1980s. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 45-57, 249 p.

Discusses the utopia of democratization of communication in relation to the process which in the late 1970s and the early 1980s was termed as deregulation of broadcasting. The Finnish radio reform is considered as a case study.

Jansson, André; Wadbring, Ingela: TV-tittande – mer än bara TV. In: Nilsson, Lennart (eds.): *Nya Landskap*, SOM-institutet, Göteborgs universitet, 1997, 290 p. + 29 p., ISBN 91-972694-7-6, (SOM-rapport; 19), ISSN 0284-4788, pp. 49-67.

Utifrån en svensk kontext ges en generell beskrivning av vad den så kallade TV-publiken egentligen gör när tv'n är på. Författarna diskuterar och försöker identifiera eventuella typiska användningsstilar.

Jauert, Per: Local radio in Western Europe: conflicts between the cultures of center and periphery. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 93-106, 249 p.

Introduces the general framing of the research project "Local Radio in Western Europe – Forms of Cultural Resistance in Modern Media Culture", and presents some of the central findings in the authors empirical studies of some of the radio stations, involved in the project.

Kempainen, Pentti: The development of radio and radio research: perspectives towards new order. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 229-238, 249 p.

From a European point of view the Finnish broadcasting development is reviewed, and the radio research is discussed.

Petrov, Peter: The new radio situation and its implications for research. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 239-248, 249 p.

The paper consists of some reflections mainly applicable to the so-called quantitative inquiries, i.e., various kinds of audience surveys, etc.

Poulsen, Ib: Public service radio in Denmark today. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 69-92, 249 p.

After a brief historical background to radio broadcasting in Denmark, considers how modern public service radio should be understood. A description of the radio's situation today on the national, regional and local level is provided, and the author singles out and discusses a number of problems relative to these different levels.

Ruohomaa, Erja: Radio as a (domestic) medium: towards new concepts of the radio medium. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 151-160, 249 p.

Explores the changing role of radio as a domestic medium by examining the development of radio from homes to households in the age of television.

Skogerbø, Eli: Radio for the few or the many?: experiences from the political history of local radio in Norway. *Nordicom Review* (1997)1,

temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 107-121, 249 p.

Analyses the process in which two central conflicts have structured the political debate on regulation of local broadcasting in Norway. The conflicts discussed concerns issues regarding the cultural content, and control and ownership of local media.

Salokangas, Raimo: Radio news: The Finnish News Agency and the Finnish Broadcasting Company. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 123-131, 249 p.

A historical review of radio news, the Finnish News Agency and the Finnish Broadcasting Company from 1943 and onward.

Sarkkinen, Raija: Gender in audience research. *Nordicom Review* (1997) 1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 173-182, 249 p.

Studies gender appearance in audience research at the Finnish Broadcasting Company, starting from the late 1940s. The empirical data concentrates on radio.

Strid, Jan: Göteborgs radiolyssnare 1996. In: Nilsson, Lennart (eds.): *Nya Landskap*, SOM-institutet, Göteborgs universitet, 1997, 290 p. + 29 p., ISBN 91-972694-7-6, (SOM-rapport; 19), ISSN 0284-4788, pp. 37-48 p.

Belyser utvecklingsmönster i den göteborgska radiopubliken mellan 1990 och 1996.

Vagle, Wenche: 'Ways of speaking' on Norwegian Radio 1935-1980: a study of text norm evolution. *Nordicom Review* (1997)1, tema-

nummer, ISSN 0349-6244, pp. 183-215, 249 p.

Presents the over-all scope of a project with the working title 'Diachronic Shifts in Radio Discourse. Linguistic Interaction and Time-Space Transformations in Norwegian Radio 1935-1980'.

Weibull, Lennart: From bulletins to journalism: some perspectives on the development of Swedish Radio news 1925-1995. *Nordicom Review* (1997) 1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 133-149, 249 p.

Taking Swedish Radio as an example the author discusses how news has developed in form and content from the mid 1920s till the beginning of the 1990s and what factors might have contributed to the changes.

Weibull, Lennart: IT i massmedielandskapet. In: Nilsson, Lennart (eds.): *Nya Landskap*, SOM-institutet, Göteborgs universitet, 1997, 290 p. + 29 p., ISBN 91-972694-7-6, (SOM-rapport; 19), ISSN 0284-4788, pp. 69-92.

Belyser medieteknologins genomslag och spridning i västsvenska hushåll och i olika grupper av befolkningen, samt IT-användning i förhållande till användning av traditionella medier.

Öberg, Carin: To the question of sounds in radio analysis. *Nordicom Review* (1997)1, temanummer, ISSN 0349-6244, pp. 217-227, 249 p.

After a short discussion on different theoretical and analytical tools applied in radio analysis, the article focuses the aural dimension.